ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การประกันภัยความรับผิดผู้ก่อมลพิษทางสิ่งแวดล้อม
ชื่อผู้เขียน : นางสาวกนกวรรณ เกิดกรุง
ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต (สาขากฎหมายธุรกิจ)
ปีการศึกษา : 2557
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :
1. รองศาสตราจารย์พรชัย สุนทรพันธุ์ ที่ปรึกษาหลัก
2. รองศาสตราจารย์สุเมธ จานประดับ ที่ปรึกษาร่วม
3. ดร. รัชดาพร นิ่มพงษ์ศักดิ์ ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

ปัจจุบันสาเหตุหลักของปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นจากแหล่งอุตสาหกรรมจากสถานการณ์ที่ปรากฏในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาพบว่าบ่อยครั้งที่โรงงานอุตสาหกรรมหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกับสารเคมีมักก่อให้เกิดปัญหามลพิษในลักษณะของการรั่วไหล การแพร่กระจาย การระเบิดหรือการก่อเหตุรำคาญ ซึ่งอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากระบบการจัดการด้านอุตสาหกรรมนี้ ทำให้ประชาชนซึ่งเคยใช้ชีวิตอยู่อย่างปรกติสุขกับทรัพยากรธรรมชาติมาตั้งแต่ดั้งเดิม ได้รับผลกระทบรุนแรง เกิดความเดือดร้อนรำคาญ อันส่งผลต่อสุขภาพร่างกาย อนามัย กระทบต่อรายได้จากการอาศัยทรัพยากรธรรมชาติในการอุปโภคและหาเลี้ยงชีพ เนื่องจากปัญหามลพิษมักส่งผลกระทบในลักษณะความเสียหายต่อบุคคลจำนวนมากและทรัพยากรธรรมชาติที่การประเมินความเสียหายมีมูลค่าสูง ดังนั้น หากต้องให้ผู้ก่อมลพิษรับผิดชอบในความเสียหายที่มีมูลค่าสูงอาจเป็นไปได้ยาก เพราะบางกรณีผู้ก่อมลพิษอาจถึงขั้นล้มละลายหรือไม่มีเงินเพียงพอต่อการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่ต้องรับผิดต่อบุคคลจำนวนมาก และจากการศึกษาพบว่าการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนของผู้ได้รับความเสียหายจากมลพิษโดยอาศัยพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะละเมิด ยังไม่สามารถช่วยชดใช้ความเสียหายแก่ผู้เสียหายได้ตามต้องการ การเรียกร้องค่าเสียหายโดยใช้กระบวนการทางศาลอาจใช้ระยะเวลานาน เสียค่าใช้จ่ายในการฟ้องร้องดำเนินคดี และการประกันวินาศภัยทั่วไปไม่เหมาะสมในการนำมาใช้กับการประกันภัยความเสียหายทางสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นความเสียหายที่มีลักษณะเฉพาะ ด้วยเหตุผลข้างต้น ผู้เขียนจึงมุ่งศึกษาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายจากปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อม และพบว่าการประกันภัยเป็นมาตรการที่สามารถช่วยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายได้ อีกทั้งความเสียหายทางสิ่งแวดล้อมเป็นความเสียหายที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ล่วงหน้า จึงมีความเสี่ยงที่สามารถนำมาทำประกันภัยได้

ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เสียหายมีช่องทางในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนได้อีกทางหนึ่ง และเป็นวิธีที่สามารถช่วยให้ผู้เสียหายได้รับการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในเวลาอันรวดเร็ว โดยให้ผู้รับประกันภัยรับผิดในนามของผู้เอาประกันภัยเพื่อให้เป็นไปตามหลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย อีกทั้งเพื่อให้ผู้ก่อมลพิษตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาที่ตนก่อขึ้น และประโยชน์สุขของส่วนรวมเป็นหลัก แต่อย่างไรก็ตาม การบังคับให้ผู้ก่อมลพิษทำประกันภัยความรับผิดทางสิ่งแวดล้อมจำเป็นอย่างยิ่งต้องอาศัยกฎหมายบังคับใช้เพื่อกำหนดหน้าที่ของผู้ก่อมลพิษ โดยกฎหมายควรให้อำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐในการตรวจสอบ ติดตาม ดูแลควบคุม ส่วนสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) กับสมาคมประกันวินาศภัยควรร่างกรมธรรม์ประกันภัยความรับผิดทางสิ่งแวดล้อมเพื่อนำมาใช้กับปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะ นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) สมาคมประกันวินาศภัยและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการดูแลควบคุมทั้งด้านอุตสาหกรรมและด้านสิ่งแวดล้อมควรปรึกษาหารือเพื่อนำแนวทางที่เหมาะสมมาสร้างมาตรการการประกันภัยความรับผิดทางสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่อไป

ASSUMPTION UNIVERSITY OF THAILAND
BROTHERS of ST GABRIEL
LABOR VINCIT OMNIA
SINCE1969
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ